

Nuuk 11. december 2017

Til Departementet for Sociale Anliggender, Familie,
Ligestilling og Justitsvæsen
iniiian@nanoq.gl

Høring vedr. forslag til Inatsisartutlov om Grønlands Råd for Menneskerettigheder

Transparency International Greenland (TIG) har haft en repræsentant i Grønlands Råd for Menneskerettigheder siden rådet blev oprettet i 2013. TIG ser arbejdet med menneskerettigheder som helt grundlæggende for demokrati og social retfærdighed. TIG har valgt både at bidrage til rådets fælles høringssvar og at fremsende eget særskilt høringssvar.

Generelle bemærkninger

Institut for menneskerettigheder (IMR) er Grønlands nationale menneskerettighedsinstitution. Der savnes en præcisering heraf og en klar skelnen mellem IMR og Grønlands Råd for Menneskerettigheder (GMR).

TIG noterer med tilfredshed, at flere af anbefalingerne fra evalueringerne er medtaget i lovforslaget. I særdeleshed vurderes et selvstændigt sekretariat som vigtigt for sikring af armslængdeprincippet.

Bemærkninger til Kapitel 1

§ 1: Det bør overvejes at undlade ordet 'Grønlands'. Rådet er nedsat i henhold til Inatsisartutlov og omhandler Råd for Menneskerettigheder her i landet.

Stk. 2: Rådets opgaver er mange, som fremgår af kapitel 2, den væsentligste opgave bør fremgå under formål, som foreslås omformuleret til: *Råd for Menneskerettigheder er et uafhængigt og selvstændigt råd, der medvirker til overvågning af og rapportering om menneskerettighedssituationen i Grønland.*

Bemærkninger til Kapitel 2

Her bør fremgå hvilken rolle Institut for Menneskerettigheder har i forhold til GRM.

Bemærkninger til Kapitel 3

§ 3: Rådets sammensætning og ledelse skal "afspejle de synspunkter, som gør sig gældende blandt civilsamfundsorganisationer, der arbejder med menneskerettigheder" Her kunne med fordel efterleves Paris Princippernes bestemmelser om udvælgelse og udnævnelse. Paris Principperne angiver at udpegning af medlemmer skal ske på en klar og transparent måde, udvælgelseskriterierne skal være forud fastlagte, objektive og offentligt kendte.

§ 3, stk. 3: TIG anbefaler at Inatsisartutloven afspejler tillid til NGO'erne, og at denne tillid konkret vises ved at NGO'erne selv udpeger sine repræsentanter til rådet. TIG tvivler på, at en udpegning af Naalakkersuisut skaber større ansvarlighed, denne skabes, når der samarbejdes om et klart defineret mål.

Under punkt 7 angives "2 medlemmer der på anden måde end medlemmerne i nr. 1-6 repræsenterer menneskeretlige rettigheder og interesser", dette antal anbefaler TIG til 2-4. Det samlede råd vil således bestå af 11 eller 13 medlemmer. Lovforslaget medfører en overvægt på børne- og handicapområderne og, for at sikre et mindre råd, skæres i antal medlemmer fra NGO'er der har menneskerettigheder i sine formål. Det primære for rådet er at dette sammensættes af engagerede, kompetente medlemmer. Anbefaling om udvidelse skal også ses i lyset af NGO'ernes arbejde med og bidrag til det folkelige krav om bæredygtig udvikling 2030, som en udmøntet i FN's Verdensmål 2030.

Sætningens afslutning bør være "repræsenterer menneskerettigheder".

Stk. 4. Denne udgår, da NGO'erne, hver for sig og i fællesskab, indstiller en person.

§ 4, stk. 1 og 2: Det for justitsområdet ressortansvarlige departement og kommunerne bør ikke nævnes specifikt som mulige tilforordnede. Begge myndigheder er inkluderet i stk. 2. Så længe Institut for Menneskerettigheder er den nationale menneskerettighedsinstitution bør IMR være fast tilforordnet i rådet.

§ 5: Udpegning anbefales fortaget at parterne, jvf ovenfor.

§ 6: Rådet udpeger selv sin formand blandt de under punkt 1-7 nævnte.

§ 7: Rådet kan selv foretage en eventuel afsættelse af et rådsmedlem. Klageadgang, som er TIG magtpåliggende, kunne være det ressortansvarlige departement for justitsområdet.

Bemærkninger til Kapitel 4 og 5

Det bør fremgå af loven, og ikke blot i bemærkningerne, at arbejdet i rådet er frivilligt og ulønnet.

Loven lægger op til en forøgelse af bundne opgaver med bl.a. ekstern revision og et ekstra møde. Det må forventes at budgetrammen tilpasses lovens krav.

Bemærkninger til Kapitel 6

§ 14: For et råd, der mødes to gange årligt, er evalueringsrapport hvert andet år en stor opgave. TIG anbefaler hvert fjerde år.

Afsluttende bemærkninger

TIG ser lovforslaget som et betydeligt skridt i forhold til sikring af et transparent og uafhængigt Råd for Menneskerettigheder. TIG ser, som menneskerettighedsorganisation, frem til forhåbentlig fortsat i Rådet at kunne medvirke til at fremme og beskytte menneskerettighederne.

Med venlig hilsen

Anita Hoffer
formand